

Specifika cestovního ruchu v chráněných územích

Východiska pro cestovní ruch ve zvláště chráněných územích

Příklad z Britské Kolumbie – „Bowron Lake Provincial Park“

Jiří Štyrský – Bohumil Půža

BOWRON LAKE PROVINCIAL PARK

Poloha: Severní Amerika – Kanada - Britská Kolumbie - Cariboo Mountain
(90 km východně od města Quesnel a 30 km od města Wells (silnice č.26))

Rozloha PP: 121 600 ha (KRNAP : 54 969 ha)

Fakta:

Odborníky v CR vyhodnocen jako **jeden z deseti nejkrásnějších vodáckých tripů na světě** vedoucí min. 12 jezery a jezírky, množstvím průzračných řek a říček. K propojení je využito také krátkých a vzorně upravených transportních úseků (portage). Vše je v naprosto nedotčené divoké přírodě pod kulisou až 2500m vysokých hor

Délka trasy: 116 km

Doba aktivity: 5 – 12 dnů (doporučeno)

Zázemí: Centrální parkoviště a kemp, Informační a registrační centrum, 41 přírodních kempů, 14 přírodních kempů pro “větší” skupiny, 8 srubů, 7 srubových přístřešků, 6 stanovišť s možností telefonování o rady a pomoc v případě nouze.

0 10 20 30 40 50
Scale in kilometres

Kluskoil Lake

Provincial Park

Camping

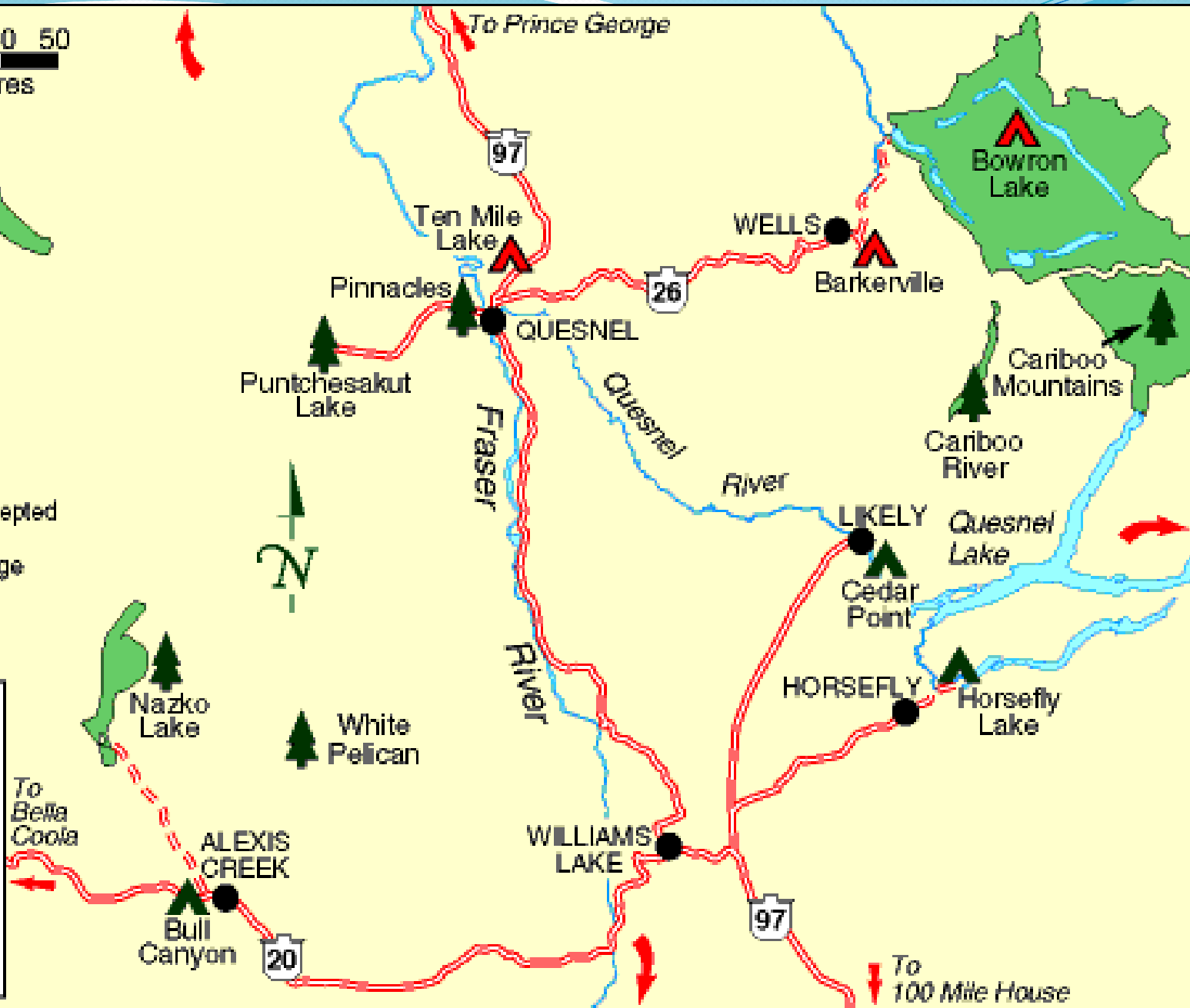

Reservations Accepted

Click to next page

Click to go back to Main Map

Praktické poznámky:

1. Na trip je vždy předem nutná rezervace.
2. Max. účast na celém tripu současně je 50 osob.
3. Jsou jasně stanovené a striktně dodržované zásady pobytu (podpis účastníka, kontrola povinného vybavení před nástupem na trip – max. váha nákladu, množství vody a potravin na osobu atd.).
4. Existuje neustálý “utajený” dohled rangerů po celou dobu a na všech místech trasy.
5. Na práci pro park a vytváření “genia loci” participují všichni obyvatelé oblasti (doprava, ubytování, potraviny, outdoorová výstroj a výzbroj, kultura, lov atd. atd.).

**Bowron Lake
Provincial Park**

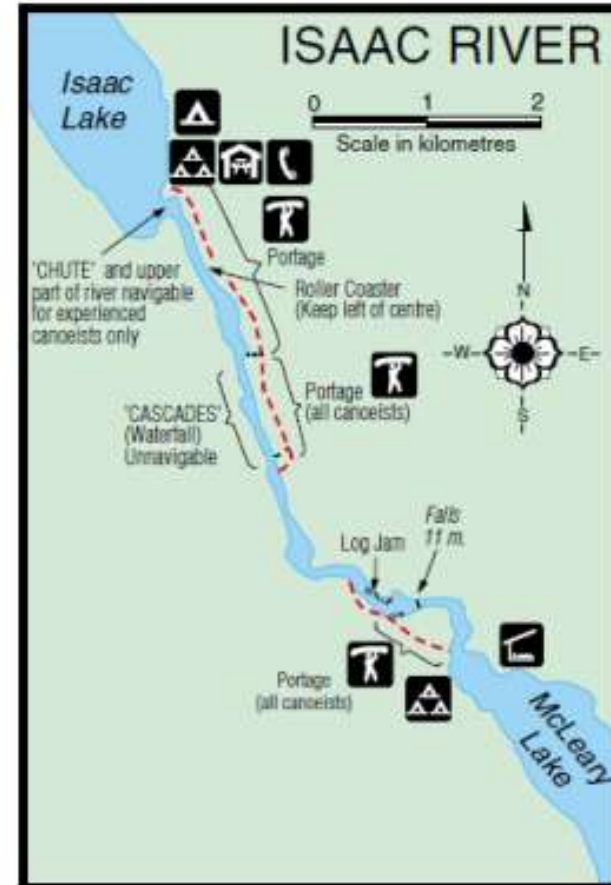
Navigating the silt-laden waters of the Cariboo River requires care and attention. Canoeists must remain alert for sweepers, deadheads and other hazards at all times.

CARIBOO RIVER

Bowron Lake Provincial Park Map Insets

ISAAC RIVER

Unna Lake

Park Entrance

Cariboo Mountain z Isaac Lake

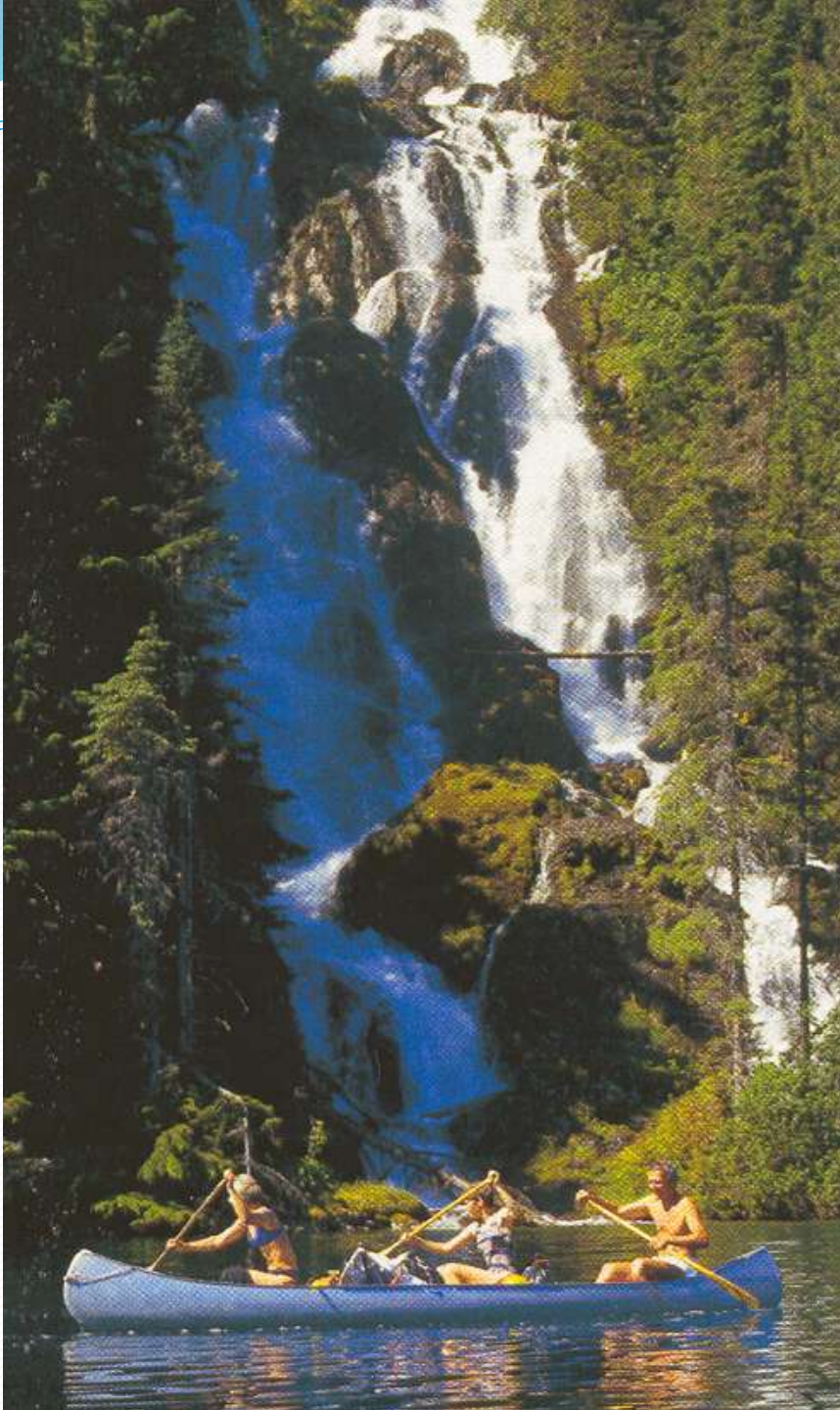
Registration Center

Povinné vybavení – centrální parkoviště

Na trase po Mac Leary Lake,
Long John Falls

Srub pro turisty
a služebna rangerů
(vysílačka nouzového volání)

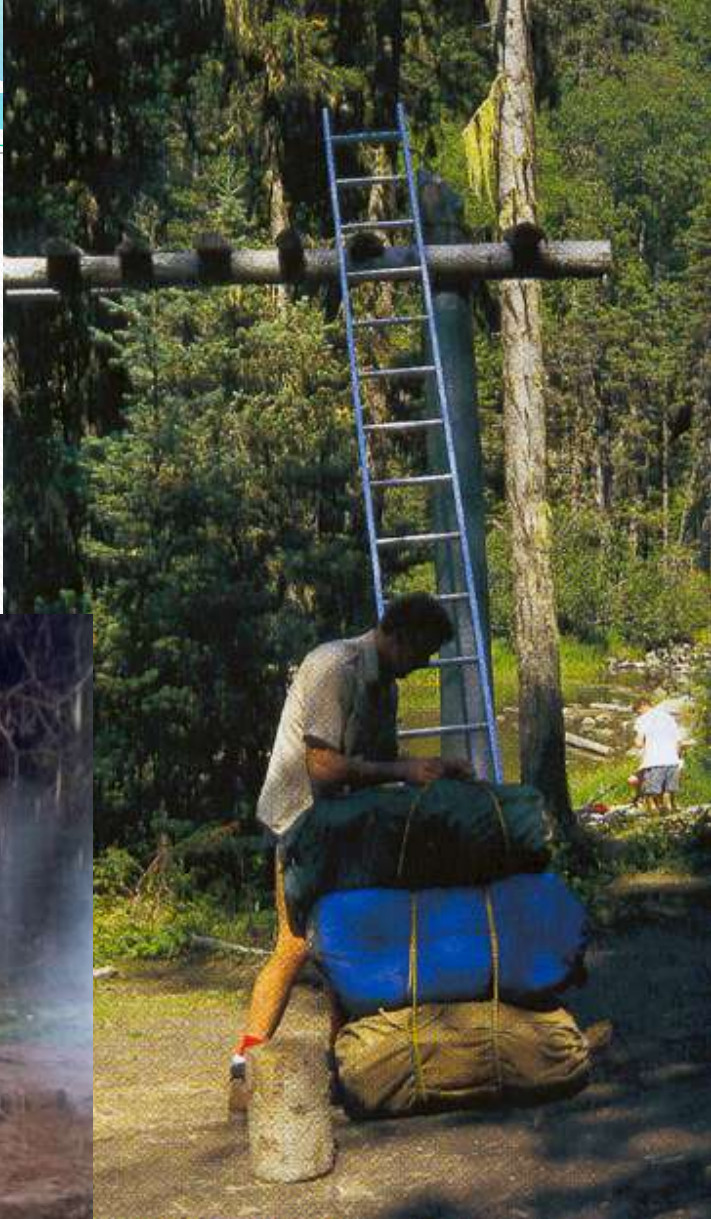
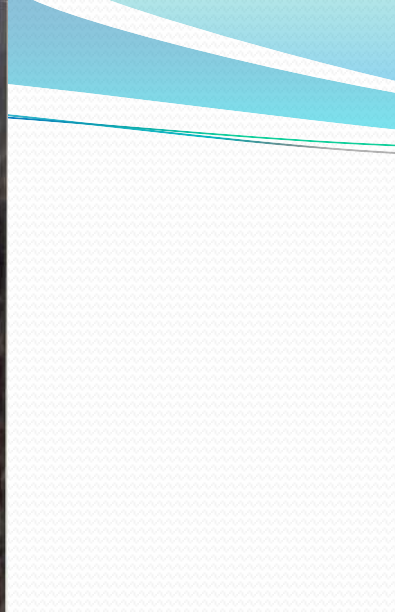

Portage

You Are in Bear Country

– wherever you are in the mountain national parks!

Bears are naturally wary of humans, and generally choose to avoid us. However, bears may threaten and even attack people when they become accustomed to humans, when they are surprised, or when they are forced to defend themselves, their young or their food.

Reduce Your Risk

- **Make noise!** Let bears know you're there – call out, clap hands, sing or talk loudly – especially near streams, dense vegetation and berry patches; on windy days, and in areas of low visibility.
- **Travel in groups**, on established paths and trails, and during daylight hours.
- **Keep food smells away from bears** by properly storing food, garbage and food-related items, day and night, wherever you are. Even empty pet food bowls can attract bears.
- **Stay alert, stay alive!** Watch for bears in the area and for their sign – tracks, droppings, diggings, torn-up logs, and turned-over rocks. Leave the area if you see fresh sign.
- **If you come across large dead animals**, leave the area immediately and report it to Park Wardens.
- **Dispose of fish offal** in fast moving streams or the deep part of a lake, never along stream-sides or lakeshores.
- **Never approach or feed a bear.** Keep a distance of at least 100 metres.
- **Report all sightings** of bears to park staff.

Grizzly Bear

Black Bear

Rum Lake

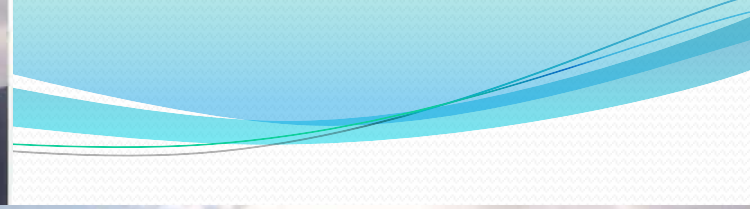
Cariboo Falls

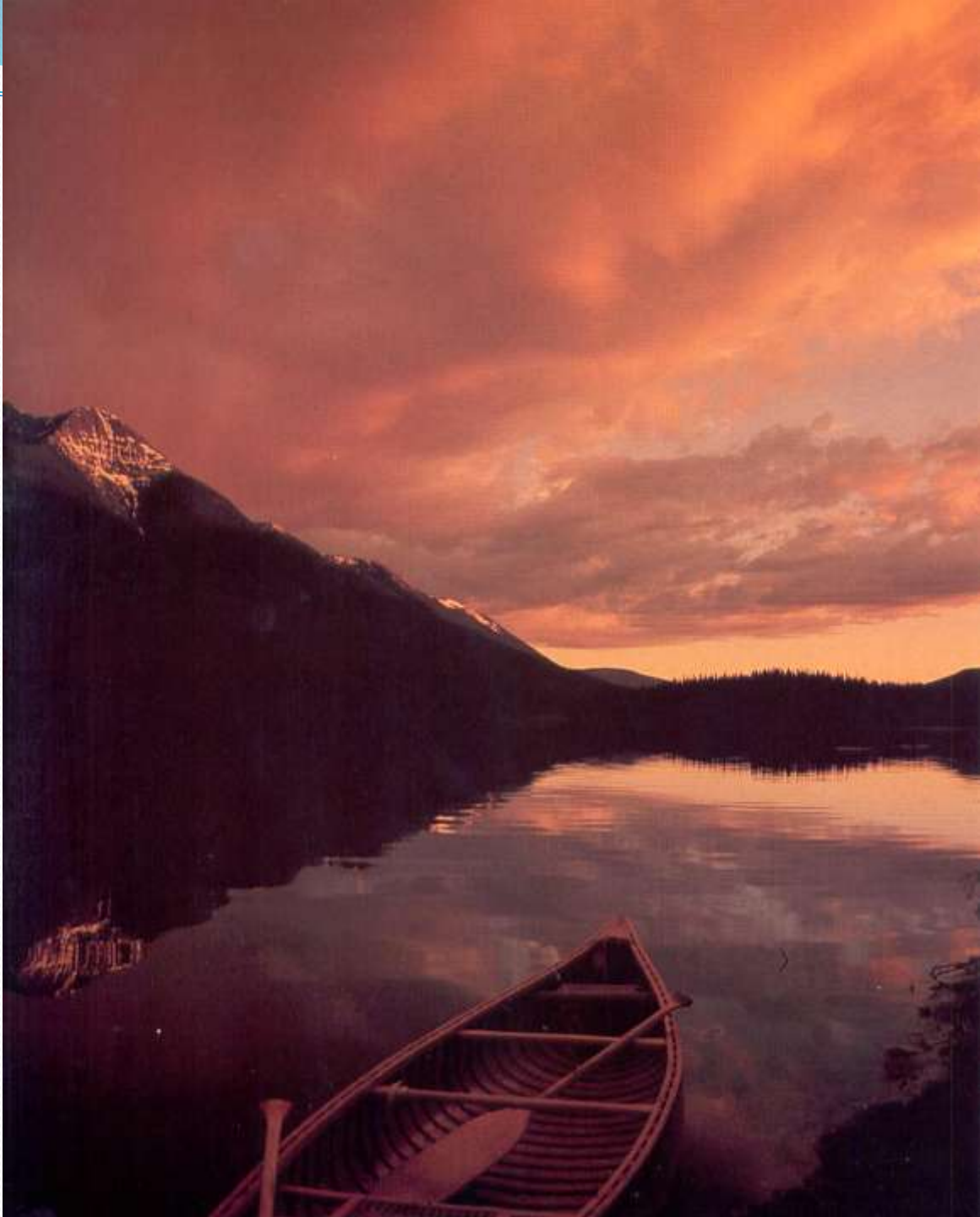

Vaření v přírodě

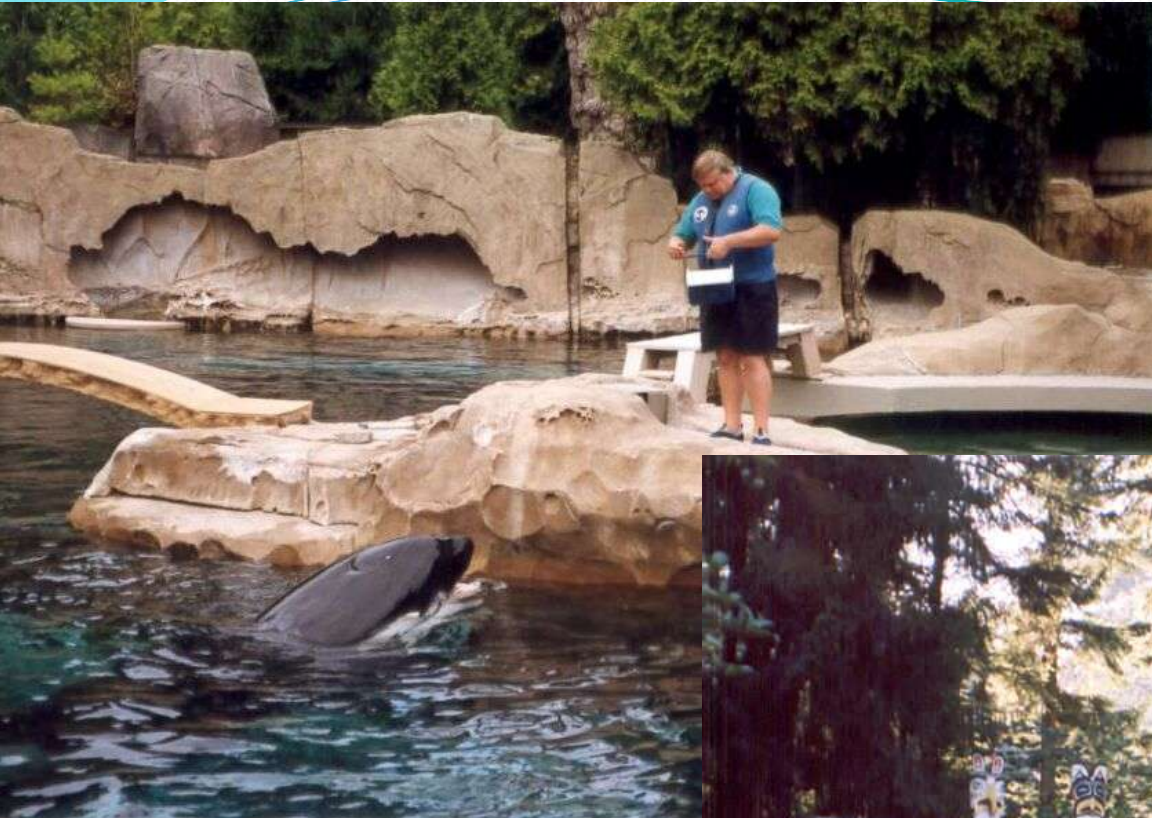
BONUSY CESTY

Vancouver - antropologické muzeum, čínská čtvrť,

oceánografická expozice, Capilano park,

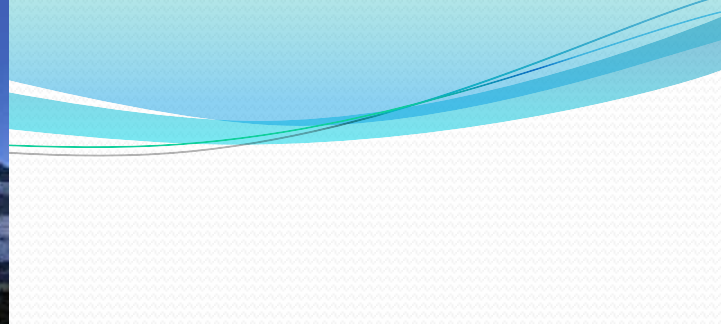

Deštný prales, pobřeží Pacifiku, vyhlídka na město.....

BC Rail nad řekou Fraser
vyhlídková vlaková trasa

Maligne Lake

Zlatokopecké městečko
Barkerville

Východiska pro cestovní ruch ve zvláště chráněných územích

in “Udržitelnost cestovního ruchu ve vztahu k ochraně přírody”, Pásková, M., a Zelenka, J., MŽP ČR, UHK, 2009

1. **Cestovní ruch ve ZCHÚ existuje a bude existovat**, globálně exponenciálně roste a návštěvnost ZCHÚ a zejména národních parků bude růst ještě rychleji.
2. Cestovní ruch (jeho formy, trendy rozvoje, masovost) **neodpovídá ve většině ZCHÚ jejich poslání a hlavním cílům.**
3. Současný **způsob provozování i případného rozvoje cestovního ruchu ve ZCHÚ a v jeho okolí je nutné změnit** (negativním příkladem dopadů jeho nekoncepčního rozvoje mohou být Krkonoše) a **na této změně se musí zásadním způsobem podílet správa ZCHÚ.**

4. **Správy ZCHÚ musí mít možnosti a schopnosti sehrát kvalifikovanou roli v procesu uvedené změny a řízení cestovního ruchu na jejich území** (a okolí) a díky svým znalostem a přístupům se musí stát partnerem, který bude vyhledáván a respektován jako přirozená autorita v oblasti udržitelnosti cestovního ruchu.

5. **Správy ZCHÚ musí mít jasnou představu o tom, jaké formy cestovního ruchu, kdy, kde a v partnerství s kým podporovat a kdy, kde, v jakých formách a množství je cestovní ruch naopak nepřijatelný.** Měly by cestovní ruch vnímat jako jev, který závažně ovlivňuje předmět ochrany přírody a krajiny ZCHÚ a který ony musí v maximální míře obrátit v nástroj napomáhající naplňovat jejich poslání. To musí být podloženo znalostmi a argumenty o návštěvnosti, rozvoji a využívání infrastruktury cestovního ruchu, dopadech cestovního ruchu a motivačními nástroji pro pozitivní ovlivňování způsobu myšlení, přístupů a aktivit klíčových aktérů (zejména místních obyvatel a podnikatelů v cestovním ruchu), resp. jejich představitelů.

6. Cílovým stavem je cestovní ruch, který přispívá k naplňování poslání ZCHÚ, tj. uchování a obnova přírodního prostředí a zachování typického charakteru krajiny, a také k tomu, aby místní obyvatelé měli možnost na udržitelném cestovním ruchu participovat a obdržet svůj podíl z jeho přínosů (nejen ekonomických).
7. Důležitým nástrojem procesu změny i řízení cestovního ruchu je **kvalitní osvěta a politika lidských zdrojů** s významným nástrojem návštěvnického managementu (přístupový management, certifikace průvodců, návštěvnické karty, návštěvnická centra aj.), školením pracovníků správ ZCHÚ i místních obyvatel, certifikačním schématem pro ekoprůvodcování, spoluprací se státní agenturou Czechtourism a destinačním managementem na koncipování propagačních materiálů (aby obsah odpovídal potřebám správ ZCHÚ – např. u mapek co zdůraznit a co naopak vypustit, upozornit na nebezpečí v určitých místech – stimulační i odrazovací politika).

8. **S klíčovými aktéry se vyplatí uzavírat dohody o spolupráci** – s obcemi o prosazování představy správ ZCHÚ do územních plánů a působení na své občany, s cestovními kancelářemi a cestovními agenturami o respektování územních a početních omezení a preferování šetrných forem cestovního ruchu, s regionálními rozvojovými agenturami o respektování ekoturistického profilu ZCHÚ a pomoci při jeho prosazování, s nevládními organizacemi o spolupráci na osvětě atd.

Ve shodě s výše uvedeným si závěrem dovoluujeme shrnout alespoň **čtyři nejpodstatnější podmínky pro specifiku rozvoje “moderního” turismu v chráněných územích:**

- obecně **zkvalitnit a rozšířit osvětovou činnost a tím zlepšit vztah k životu v přírodě a k jejím hodnotám,**
- na optimálním a udržitelném rozvoji turismu musí více, či méně participovat (třeba i pasivně – svým ztotožněním s myšlenkami) **všichni obyvatelé regionu**
- předem musí být stanovena **jasná, stručná a přesně definovaná pravidla** pro pobyt turistů v chráněných územích, která musí prioritně respektovat všichni podnikatelé v turismu a osoby na něm participující,
- je nutné v kooperaci všech zainteresovaných vytvořit **plně a nekompromisně fungující kontrolní systém.**

Děkuji za pozornost !

Bohumil Půža

